

Nr 83.

Ankom till Riksdagens kansli den 25 april 1911 kl. 12 m.

Utlåtande, i anledning af väckt motion om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående fastställande af grunder för tomträttsupplåtelser från kronojord.

(2:a Afd.)

I en inom Andra kammaren väckt, till jordbruksutskottet hänvisad motion, nr 23, har herr *G. Strömberg* hemställt, att Riksdagen ville hos Kungl. Maj:t anhålla, att för nästa Riksdag måtte framläggas till pröfning hufvudgrunder för upplåtelse med tomträtt af de å kronans egendomar för upplåtelse afsedda bostadstomter, dessa grunder byggda på allmängiltiga bestämmelser för tomträttsupplåtelse från kronojord.

Till stöd härför har anförts följande:

De synpunkter, som tala för betydelsen af att staten gifver medverkan och stöd åt arbetarnes sträfvan att skaffa sig eget hem, äro så ofta framhållna, att det ej erfordras att vidare utveckla desamma.

Genom det allmännas försorg har ju också redan mycket gjorts för att åt arbetarne i stad och på landet bereda möjligheter att förverkliga denna allmänt erkända sträfvan, och den omfattning egnahemsrörelsen tagit torde bäst af allt bevisa nödvändigheten af att statsmakterna ägna denna fråga stor uppmärksamhet.

I allmänhet har upplåtelse af egnahemstomter skett med full äganderätt och först under de senaste åren har å statens egendomar upplåtelse af bostadstomter ägt rum mot tomträtt.

Vid Trollhättan, där på grund af statens stora anläggningar efterfrågan på bostäder varit mycket stor under de senaste åren, har en

särdeles liflig eignahemsrörelse uppstått. Och de af staten förtjänstfullt anlagda eignahemskolonierna ha i stor utsträckning tagits i anspråk af arbetarne, som härigenom lyckats skaffa sig sunda och hemtreffliga bostäder. De sålunda af staten genom kungl. vattenfallsstyrelsen upplätta bostadstomterna ha äfven de i allmänhet upplåtits med äganderätt, men sedan Riksdagen år 1908 uttalat sig för att upplåtelse med tomt rätt företrädesvis bör äga rum, ha bestämmelser för tomtträtsupplåtelse i Trollhättan utarbetats och under de senaste åren all upplåtelse skett enligt dessa grunder.

Arbetarne synas dock vara mindre benägna att uppföra egna hem på de villkor, som uppställts, och följden har blifvit, att eignahemsbygandet å statens egendomar afstannat, då däremot enskilda jordägare kunnat glädja sig åt stor efterfrågan å tomter på sina egendomar i närheten af Trollhättan. Ett förhållande, som också kungl. vattenfallsstyrelsen framhåller i sin senaste årsberättelse.

Orsaken till denna arbetarnes motvilja mot tomtträten synes framför allt ligga däri att tomtträten i nuvarande form ej är ägnad att ingifva samma tilltro på framtida trygghet som upplåtelse med äganderätt. Och granskar man de bestämmelser, som finnas införda i kontrakten för upplåtelse med tomt rätt mellan kungl. vattenfallsstyrelsen och tomt rättshafvarne i Trollhättan, finner man, att denna arbetarnes motvilja mot tomtträten är förklarlig, ja, fullt berättigad.

Arbetarne kunna icke lika litet som någon annan i utbyte med den fulla äganderätten taga hvilken form af upplåtelse som helst, och de bestämmelser, som äro fastställda som villkor för upplåtelse af bostadstomter i Trollhättan, kunna med skäl betecknas som orimliga och obegripliga.

Som bevis härför må anföras att tomt rättshafvaren är skyldig utbetala — utom den årliga afgälden för tomten och utom amorteringen å de uppförda byggnaderna — en årlig amortering å den byggnaderna å tomten fastställda löseskillingen, hvaraf följer att tomt rättshafvaren med egna insatta medel måste inlösa sitt hus vid upplåtelse tidens slut och därefter, om staten så önskar, tvingas lämna alltsammans.

Beträffande löseskillingen finnes dessutom i kontrakten följande alltför obefogade bestämmelse: »Befinnes vid tomt rättstidens slut tomt rättshafvaren hafva eftersatt något af den underhållsskyldighet, som enligt hvad här ofvan stadgas åligger honom, är han härför skyldig vidkännas afdrag å löseskillingen. För bestämmande af detta afdrag äger styrelsen vid upplåtelse tidens slut låta uppskatta dels kostnaden för uppförande då af ny byggnad af lika beskaffenhet, dels kostnaden

för botande af befunna brister och uträkna huru många procent den senare kostnaden utgör på den förra samt afdraga lika många procent å den fastställda löseskillingen.»

Den i ofvan anförda paragraf åberopade bestämmelsen om underhållsskyldighet har följande lydelse: »Det åligger tomträttshafvaren att under aftalstiden städse på sin bekostnad hålla byggnaderna å tomten till deras fulla värde.»

Det är lätt att förstå att det för en arbetare med små tillgångar tillhör det omöjliga att under upplåtelse tiden som är 60 till 75 år hålla en byggnad uppförd af trä till sitt fulla och ursprungliga värde och för att detta omöjliga ej kan utföras skall tomträttshafvaren vidkännas afdrag å den af honom själf hopsparade löseskillingen.

Hvad som dessutom framför allt är viktigt för att få tomträttsupplåtelsen mer tilltalande och efterfrågad är, att företrädesrätten till ny upplåtelse fastslås klart och uttryckligt i öfverenskommelsen, så att upplåtelsen får karaktären af upplåtelse för all framtid.

Till jämförelse må nämnas hur saken ordnats af hufvudstaden. Där tillämpas tomträttsupplåtelse liksom i Trollhättan, men någon skyldighet för tomträttshafvaren att själf betala lösen genom att amortera löseskillingen förekommer icke. Och i stället för de ofvan anmärkta bestämmelser är här stadgadt, att lösen för huset skall utgå vid upplåtelse tidens slut endast i de fall att staden återtar tomten för att använda till andra ändamål eller, ifall staden för den förnyade upplåtelsen, hvartill tomträttshafvaren har företräde, betingar sig en årlig afgäld, som med mer än 30 procent öfverstiger den nuvarande, eller eljest strängare villkor än de förut gällande och tomträttshafvaren ej vill på dessa villkor mottaga ny upplåtelse.

Af ofvan anförda skäl synes det undertecknad vara af betydelse, att villkoren för tomträttsupplåtelse affattas på ett mer praktiskt och ändamålsenligt sätt samt att de gifvas ett sådant innehåll att de medföra betryggande besittning för framtiden och blifva allmängiltiga för alla kronouplåtelser med tomträtt öfver hela riket.

I förevarande motion hafva framställts vissa anmärkningar mot de bestämmelser, som tillämpas vid upplåtelse med tomträtt af bostadstomt å de under styrelsens för Trollhätte kanal- och vattenverk ställda fastigheter vid Trollhättan. Med föranledande häraf har motionären angifvit vissa önskemål i afseende på de villkor, som vid upplåtelse af tomträtt å kronans egendomar i allmänhet kunna ifrågakomma.

Hufvudgrunder för statens tomträttsupplåtelser vid Trollhättan

Utskottet.

hafva fastställt genom kungliga brefvet den 27 november 1908. Beträffande den tomträttshafvare åliggande afgift har därvid föreskrifvits, att tomträttshafvaren årligen i tomtafgift skall erlägga dels så stort belopp, att staten har skälig afkastning af tomten äfvensom minst 4 procent ränta å de af staten för anläggning m. m. af till tomten ledande väg och af afloppsledning från tomten nedlagda kostnader, dels ock en så stor summa, att genom densamma jämte ränta på ränta efter 4 procent bildas ett kapital, motsvarande den löseskillning, som staten skall vid upplåtelse tidens slut erlägga till tomträttshafvaren för de å tomten uppförda byggnaderna.

Utskottet, som tagit del af ett på grund af föreskrifterna i nämnda kungliga bref upprättadt tomträttsaftal, hvarigenom staten under en tid af 75 år upplåtit tomträtt till en tomt om 621 kvadratmeter å det vid Trollhättan belägna hemmanet Stafvered, har häraf inhämtat, att tomträttshafvaren för ifrågavarande tomt skall i årlig tomtafgift betala dels 4 öre för hvarje kvadratmeter af tomtens areal eller tillhoppa 24 kronor 84 öre, dels 11 kronor 15 öre, utgörande 0,22 procent å den i förevarande fall fastställda löseskillningen för byggnaderna vid upplåtelse tidens slut 5,000 kronor, hvarjämte staten tillförsäkrat sig rätt att af tomträttshafvaren upptaga en förhöjning i tomtafgiften med ett belopp af högst 10 kronor om året för af staten ombesörjdt underhåll af de på dess bekostnad för tomten anlagda vägar och afloppsledningar samt renhållning och belysning af sagda vägar, intill dess den trakt, inom hvilken tomten är belägen, ordnats såsom municipalsamhälle eller ingått i stadssamhälle eller köping.

Motionären framhåller såsom orimligt att tomträttshafvaren, hvilken på egen bekostnad fått uppföra byggnaderna å tomten, skall vara skyldig att genom inbetalandet af ett särskildt årligt bidrag själf hopsamla det belopp, med hvilket staten åtagit sig att vid aftalstidens slut lösa byggnaderna. I likhet med motionären kan utskottet icke finna annat än att en sådan skyldighet är synnerligen hård för tomträttshafvaren.

Sådana fall kunna ju visserligen förekomma, då byggnaderna vid upplåtelse tidens slut icke äga något egentligt värde för jordägaren, t. ex. då tomten icke vidare skall upplåtas utan användas för annat ändamål, och har jordägaren i sådan händelse åtagit sig att lösa byggnaderna vid upplåtelse tidens slut, torde han genom ett dylikt åtagande göra förlust, därest han icke under upplåtelse tiden tillförsäkrat sig ersättning härför genom afgifter af tomträttshafvaren, men för fall åter, att tomten vidare kommer att upplåtas för bostadsändamål, torde byggnaderna vid upplåtelse tidens slut i regel hafva sitt fulla värde för jordägaren, hvilken

i sådant fall gör en motsvarande vinst, därest tomträttshafvaren, förutom afgiften för själfva tomten, fått erlægga årligt bidrag till löseskillingen.

Att i händelse jordägaren åtagit sig att vid upplåtelse tidens slut lösa byggnaderna med en löseskillning, som — åtminstone i Trollhättekontrakten samt i de af Stockholms stad använda tomträttskontrakt — bestämts att utgå högst med det belopp, hvartill byggnadskostnaden uppgått, det äfven bör åligga tomträttshafvaren att under upplåtelse tiden ordentligt underhålla byggnaderna, samt att vid försummelse härutinnan han får vidkännas ett däremot svarande afdrag å löseskillingen, torde icke vara annat än rätt. I detta sammanhang anser sig utskottet böra framhålla, hurusom motionären vid åberopandet af bestämmelserna i fråga om tomträttshafvarne vid Trollhättan åliggande underhållsskyldighet af de å tomterna uppförda byggnader gjort sig skyldig till ett missförstånd. I Trollhättekontrakten stadgas nämligen att det åligger tomträttshafvaren att städse under upplåtelse tiden underhålla alla byggnader å tomten, så att de alltid befinnas i godt stånd, men att hålla dem brandförsäkrade till deras fulla värde; således förefinnes icke, såsom motionären uppgifvit, i fråga om underhållsskyldigheten något åliggande för tomträttshafvaren »att hålla byggnaderna å tomten till deras fulla värde».

Motionären framhåller slutligen såsom synnerligen viktigt, att i tomträttsupplåtelse rätten till ny upplåtelse bör fastslås klart och tydligt, så att upplåtelsen får karaktär af en sådan för all framtid.

I Trollhättekontrakten förekommer den bestämmelsen att om styrelsen efter upplåtelse tidens utgång ånyo vill upplåta tomten med tomträtt eller försälja densamma för bostadsändamål, äger tomträttshafvaren företrädesrätt framför andra till ny upplåtelse eller till köp på de villkor, styrelsen då bestämmer. I Stockholmskontrakten förefinnes i fråga om företrädesrätt vid förnyad upplåtelse bestämmelse af ungefär enahanda innehåll, nämligen att tomträttshafvaren äger företrädesrätt framför andra att vid upplåtelse tidens slut och under förutsättning, att tomten ånyo skall upplåtas med tomträtt för bostadsändamål, erhålla ny upplåtelse af densamma på de villkor, under hvilka staden vid den tiden i trakten upplåter mark för ändamålet, hvaremot dessa kontrakt icke innehålla någon bestämmelse om tomträttshafvares företrädesrätt till köp af tomten, därest denna vid upplåtelse tiden säljes.

En längre gående företrädesrätt än som nu omförmäls finner utskottet icke vara förenlig med tomträttsinstitutet. Enligt utskottets förmenande måste det nämligen noga fasthållas, att en af hufvud-

grunderna för detta institut just är att upplåtelse icke får ske för all framtid; att tomträten, som har ett helt annat syfte än äganderätten, i motsats till denna endast är en till tiden begränsad besittningsrätt.

Då utskottet sålunda — med hänsyn därtill att tomträttshafvaren själf fått på sin bekostnad uppföra byggnaderna å tomtarna — anser den i ofvanberörda kungliga bref förekommade bestämmelsen om tomträttshafvarens skyldighet att genom årliga inbetalningar till staten själf bilda ett kapital motsvarande löseskillning, som staten vid upplåtelse-tidens slut skall erlægga till tomträttshafvaren för samma byggnader, icke vara lämplig samt en sådan bestämmelse synes verka därhän att ifrågavarande tomträttsupplåtelser blifva mindre begärliga, får utskottet, som i öfrigt icke finner skäl att biträda motionärens framställning, i anledning af förevarande motion hemställa,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t taga i öfvervägande, huruvida ofvanberörda bestämmelse om skyldighet för tomträttshafvaren att bidraga till löseskillingen för byggnaderna å tomten vid upplåtelse-tidens slut vidare bör ifrågakomma.

Stockholm den 24 april 1911.

På jordbruksutskottets vägnar:

THEODOR ODELBERG.

Reservation:

Af herrar *A. T. Odelberg, P. Paulson, E. A. Lindblad, A. H. Fahlén, P. O. Lundell* och *H. Andersson*, hvilka ansett att utskottets yttrande och förslag bort hafva följande lydelse:

I förevarande motion hafva framställts vissa anmärkningar mot de bestämmelser, som tillämpas vid upplåtelse med tomträtt af bostadstomt å de under styrelsens för Trollhätte kanal- och vattenverk ställda fastigheter vid Trollhättan. Med föranledande häraf har motionären angifvit vissa önskemål i afseende på de villkor, som vid upplåtelse af tomträtt å kronans egendomar i allmänhet kunna ifrågakomma.

Hufvudgrunder för statens tomträttsupplåtelser vid Trollhättan hafva fastställts genom kungl. brefvet den 27 november 1908. Beträffande den tomträttshafvaren åliggande afgift har föreskrifvits, att tomträttshafvaren årligen i tomtafgift skall erlägga dels så stort belopp, att staten har skälig afkastning af tomten äfvensom minst 4 procent ränta å de af staten för anläggning m. m. af till tomten ledande väg och af afloppsledning från tomten nedlagda kostnader, dels ock en så stor summa, att genom densamma jämte ränta på ränta efter 4 procent bildas ett kapital, motsvarande den löseskilling, som staten skall vid upplåtelsetidens slut erlägga till tomträttshafvaren för de å tomten uppförda byggnaderna.

Utskottet, som tagit del af ett på grund af föreskrifterna i nämnda kungliga bref upprättadt tomträttsaftal, hvarigenom staten under en tid af 75 år upplåtit tomträtt till en tomt om 621 kvadratmeter å det vid Trollhättan belägna hemmanet Stafvered, har häraf inhämtat, att tomträttshafvaren för ifrågavarande tomt skall i årlig tomtafgift betala dels 4 öre för hvarje kvadratmeter af tomtens areal eller tillhoppa 24 kronor 84 öre, dels 11 kronor 15 öre, utgörande 0,22 procent å den i förevarande fall fastställda löseskillingen för byggnaderna vid upplåtelsetidens slut 5,000 kronor, hvarjämte staten tillförsäkrat sig rätt att af tomträttshafvaren upptaga en förhöjning i tomtafgiften med ett belopp af högst 10 kronor om året för af staten ombesörjdt underhåll af de på dess bekostnad för tomten anlagda vägar och afloppsledningar samt renhållning och belysning af sagda vägar, intill dess den trakt, inom hvilken tomten är belägen, ordnats såsom municipalsamhälle eller ingått i stadsamhälle eller köping.

Motionären framhåller såsom orimligt att tomträttshafvaren, hvilken på egen bekostnad fått uppföra byggnaderna å tomten, skall vara skyldig att genom inbetalandet af ett särskildt årligt bidrag själf hopsamla det belopp, med hvilket staten ådragit sig att vid aftalstidens slut lösa byggnaderna. I likhet med motionären kan utskottet icke finna annat än att en sådan skyldighet synes väl hård för tomträttshafvaren, därest icke till följd af denna afgift själfva tomtafgiften kan bestämmas till ett lägre belopp än eljest. Sådana fall kunna ju visserligen förekomma, då byggnaderna vid upplåtelsetidens slut icke äga något egentligt värde för jordägaren, t. ex. då tomten icke vidare skall upplåtas utan användas för annat ändamål, och har jordägaren i sådan händelse åtagit sig att lösa byggnaderna vid upplåtelsetidens slut, torde han genom ett dylikt åtagande göra förlust, därest han icke under upplåtelsetiden tillförsäkrat sig ersättning härför genom afgifter af tomträttshafvaren, men för fall

åter, att tomten vidare kommer att upplåtas för bostadsändamål, torde byggnaderna vid upplåtelse tidens slut i regel hafva sitt fulla värde för jordägaren, hvilken i sådant fall gör en motsvarande vinst, därest tomträttshafvaren, förutom afgiften för själfva tomten, fått erlægga årligt bidrag till löseskillingen.

Det vill synas utskottet, att därest jordägaren — för att försäkra sig om att icke göra någon förlust på grund af en bestämmelse i kontraktet om skyldighet att vid upplåtelse tidens slut lösa byggnaderna — af tomträttshafvaren tillförsäkrat sig årligt bidrag till löseskillingen, själfva tomtafgiften skulle kunna sättas lägre än om så icke vore fallet.

Huruvida en jämkning af tomtafgiften vid nu förevarande upplåtelser vid Trollhättan kan vara påkallad, därom tilltror sig emellertid utskottet icke att yttra sig. Utskottet vill dock uttala den förvisningen, att Kungl. Maj:t skall tillse, att dessa afgifter hållas inom det skäligas gränser.

Vid bestämmande i allmänhet af grunderna för den löseskillning, tomtägaren vid aftalstiden skall erlægga till tomträttshafvaren för de å tomten uppförda byggnader, torde enligt utskottets förmenande en jämkning böra äga rum i såväl tomtägarens som tomträttshafvarens intressen.

Att lagstiftaren förutsatt, att tomträttsaftalen i regel komme att innehålla bestämmelse, huru med byggnader, som af tomträttshafvaren uppförts, skulle förhållas, när den aftalade tiden utginge, framgår af följande bestämmelse i 8 § af kapitlet angående tomträtt i lagen om nyttjanderätt till fast egendom. Däri stadgas nämligen, att om tomtägaren, då tomt, hvartill tomträtt upplåtits, återgår till tomtägaren, enligt tomträttsaftalet är pliktig att för byggnad eller annat, som finnes å tomten, gälda lösen, må ej, då inteckning är meddelad i tomträten, sådan lösen utgifvas till tomträttshafvaren, utan varde beloppet nedsatt hos öfverexekutor, som har att kungöra det inteckningshafvarne och lagligen fördela beloppet. Enligt utskottets förmenande torde också, därest inteckning i tomträtt skall kunna beredas någon större ekonomisk betydelse, vara nödvändigt att i själfva tomträttsaftalet införas bestämmelser i nu berörda hänseende.

Emellertid behöfver ett tomträttsaftal icke innehålla en ovillkorlig skyldighet för jordägaren att vid upplåtelse tidens slut lösa byggnaderna å tomten och för sådan händelse bör naturligtvis i regel icke heller för tomträttshafvaren ifrågakomma någon skyldighet att bidraga till bildandet af en löseskillning, som icke vid aftalets ingående blifvit bestämd,

men som vid upplåtelse tidens slut enligt då skeende uppgörelse möjligen kan ifrågakomma.

I de af Stockholms stad använda tomträttskontrakt, som af motionären åberopats, förekommer icke en sådan ovillkorlig lösnings skyldighet, men däremot bestämmelse om att byggnaderna i vissa fall skola utan lösen tillfalla jordägaren. I dessa kontrakt stadgas nämligen, att, därest staden för den nya upplåtelsen betingar sig en årlig afgäld, som med mera än trettio procent öfverstiger den förutvarande, eller eljest strängare villkor än de förut gällande och vill tomträttshafvaren icke på dessa villkor mottaga ny upplåtelse eller beslutar staden, att tomten ej vidare skall upplåtas med tomträtt, äger tomträttshafvaren att af staden erhålla lösen för den å tomten befintliga byggnaden, hvaremot om staden för den nya upplåtelsen fordrar en årlig afgäld, som icke med mera än trettio procent öfverstiger den förutvarande, och äro villkoren i öfrigt icke strängare än de, som det förra aftalet bestämmer, men vill tomträttshafvaren icke antaga dessa villkor, skall byggnaden vid upplåtelse tidens slut utan lösen tillfalla staden.

I Stockholm stads tomträttskontrakt är den årliga afgäld, som det åligger tomträttshafvaren att betala, bestämd i ett enda belopp, så att här kommer icke till synes, huruvida tomträttshafvaren äfven får bidraga till en eventuell löseskilling för byggnaderna.

Att i händelse jordägaren åtagit sig att vid upplåtelse tidens slut lösa byggnaderna med en löseskilling, som — åtminstone i Trollhätte- och Stockholmskontrakten — bestämts att utgå högst med ett belopp, hvartill byggnadskostnaden uppgått, det äfven bör åligga tomträttshafvaren att under upplåtelse tiden ordentligt underhålla byggnaderna, samt att vid försummelse härutinnan han får vidkännas ett däremot svarande afdrag å löseskillingen, torde icke vara annat än rätt. I detta sammanhang anser sig utskottet böra påpeka, hurusom motionären vid åberopandet af bestämmelserna i fråga om tomträttshafvarne vid Trollhättan åliggande underhållsskyldighet af de å tomterna uppförda byggnader gjort sig skyldig till ett missförstånd. I Trollhättekontrakten stadgas nämligen att det åligger tomträttshafvaren att städse under upplåtelse tiden underhålla alla byggnader å tomten, så att de alltid finnas i godt stånd, men att hålla dem brandförsäkrade till deras fulla värde; således förefinnes icke, såsom motionären uppgifvit, i fråga om underhållsskyldigheten något åliggande för tomträttshafvaren »att hålla byggnaderna å tomten till deras fulla värde.»

Motionären framhåller slutligen såsom synnerligen viktigt, att i tomträttsupplåtelseerna företrädesrätten till ny upplåtelse bör fastslås klart och tydligt, så att upplåtelsen får karaktär af en sådan för all framtid.

I Trollhättekontrakten förekommer den bestämmelsen att om styrelsen efter upplåtelse tidens utgång ånyo vill upplåta tomten med tomträtt eller försälja densamma för bostadsändamål, äger tomträttshafvaren företrädesrätt framför andra till ny upplåtelse eller till köp på de villkor, styrelsen då bestämmer. I Stockholmskontrakten förefinnes i fråga om företrädesrätt vid förnyad upplåtelse bestämmelse af ungefär enahanda innehåll, nämligen att tomträttshafvaren äger företrädesrätt framför andra att vid upplåtelse tidens slut och under förutsättning, att tomten ånyo skall upplåtas med tomträtt för bostadsändamål, erhålla ny upplåtelse af densamma på de villkor, under hvilka staden vid den tiden i trakten upplåter mark för ändamålet, hvaremot dessa kontrakt icke innehålla någon bestämmelse om tomträttshafvares företrädesrätt till köp af tomten, därest denna vid upplåtelse tiden säljes.

En längre gående företrädesrätt än som nu omförmäls finner utskottet icke vara förenlig med tomträttsinstitutet. Enligt utskottets förmenande måste det nämligen noga fasthållas, att en af hufvudgrunderna för detta institut just är att upplåtelse icke får ske för all framtid; att tomträthen, som har ett helt annat syfte än äganderätten, i motsats till denna endast är en till tiden begränsad besittningsrätt.

På grund af det anförda och då utskottet, som är förvissadt om att med större erfarenhet af tomträttsinstitutet, hvilket ännu är helt opröfvadt i vårt land, sådana villkor, som äro obilliga eller för tomträttshafvaren onödigt betungande, icke skola förekomma vid upplåtelse af ifrågavarande slag å kronojord, sålunda icke finner anledning att biträda motionärens framställning, får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Det skulle här antecknas, att herrar *Aaby A. W. Ericsson* och *P. Alfred Petersson* icke deltagit, herr *Ericsson* i ärendets behandling och herr *Petersson* i dess slutliga behandling inom utskottet.
